

Hullun hyvä Islanti

Lapin nuorisotoimet ovat kehittäneet lappilaista pienten kuntien näköistä nuorisotyötä viime vuosina yhteishankkeilla. Lappi NYT –hanke on jo toista vuotta työn teossa perusnuorisotyön kehittämisen osalta, hanketta isännöi Tornion kaupunki. Kolarin kunta vastaavasti isännöi 35 nuorisoohjaajan viime syyskuun opintomatkaa Tanskaa. Hullun hyvä Islanti ja muita hyviä polkuja kohti hullun hyvää lappilaista nuorisotyötä – hanketta isännöi Ranuan kunta ja opintomatkan hanke teki Islantiin 9. – 14.4.2019. Lapin AVI:n nuorisotoimen myöntämät kehittämisrahat ovat mahdollistaneet kehittämistyön sekä benchmarking – opintomatkat. Islannissa olivat edustettuina Utsjoen, Kittilän, Muonion, Kolarin, Pellon, Tornion, Keminmaan, Simon, Kemin, Rovaniemen, Savukosken, Sodankylän ja Ranuan kunnat. Opintovierailut ovat antaneet eväitä kaikille osallistuville tahoille kuntien nuorisotyön ja lastenkulttuurityön kehittämiseen. Samalla ammatillinen verkostomme on Lapissa edelleen tiivistynyt.

Islannin opintomatkalle osallistui 22 Lapin nuorisotoimen esimiestä, Peräpohjolan Opiston ja Nuorisokeskus Vasatokaan sekä Lapin lastenkulttuuriverkoston edustajaa. Islannissa on saavutettu merkitykselliset tulokset nuorten päihteiden ja tupakan käytön vähentämisessä viimeisten vuosien aikana. Nykyään vain 5% alle 18 v käyttää alkoholia. Merkittävintä on varmasti olleet niin poliittiset kuin myös viranomaisten sitoutumiset päämäärään, jossa lapsille ja nuorille tarjotaan mielekästä, aikuisten ammattilaisten ohjaamaa tekemistä koulupäivän jälkeen. Harrastustoiminnan aikataulutuksella varataan iltaisin aikaa lasten ja vanhempien yhdessäololle perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi. Ja perheiden hyvinvointi olikin yksi keskeinen tekijä tässä muutoksessa. Asuinalueilla vanhemmat myös jalkautuivat arki-iltoina kävelylle ja tekivät tiivistä yhteistyötä alueen nuorisotilojen ja koulujen kanssa. Sen lisäksi laki, joka velvoitti alle 12 –vuotiaat viimeistään klo 22 kotiin tukee tätä yhteistä tavoitetta. Harrastukset ovat eri aihealueilta ja niiden hyväksytyiksi ohjaajiksi kunnallisen toimijan rinnalle hakeudutaan vähintään 18 vuoden iässä. Ohjaajilta vaaditaan myös ammatillisuutta ohjaustyöhön. Lisäksi vapaa-ajan arvoina ovat kaikilla toteuttajilla yhteistyötaidot, keskustelutaidot, itsetunto ja yhteisöön sitouttaminen. Yhteistyötä tehdään eri hallinnonalojen kanssa ja se on hioutunut saumattomaksi vuosien aikana. Näin vanhempien ja lähes 100% osallistuvien lasten ja nuorten motivoitumien on korkea. Harrastekerhojen kesto on syys- ja kevätkaudella vähintään 10 viikkoa, lisäksi erityisryhmille mahdollistetaan kesäaikainen toiminta. Lisäksi Reykjavikin seudulla on harrastekortti, joka jaetaan kaikille 6 – 18 –vuotiaille vuosittain. Kortin arvo on tällä hetkellä 375 euroa. Harrastekortin rahan nuoret voivat käyttää myös yksityisen puolen palveluihin, kuten kuntosaleille. Vierailumme aikana olivat myös Reykjavikin lastenkulttuuri –festivaalit ja niissä vierailimme vain kerran lennon myöhästymisen vuoksi. Kuulimme lastenkonsertin berliiniläiseltä nokkahuilisti Gabor Vosteenilta, jonka esityksessä käytettiin myös media- ja sirkustaidetta monipuolisesti. Matkalla tapasimme Islannin opetus- ja kulttuuriministeriöstä Elfa Liljan sekä projektipäällikkö Harpa Rut Hilmarsdóttirin Reykjavikin kapupungin kulttuuriosastolta. Ennaltaehkäisevästä työstä Reykjavikista meille kertoi Soffia Pálsdóttir nuorisoohjaaja ja vapaa-ajan osastolta sekä harrastekortista suunnittelija Jóhanna Gardarsdóttirilta. Nyt kohti hullun hyvää lappilaista nuorisotyötä.